

A Mátra angol szemmel

Először 2002. júniusában látogattam a Mátrába, amikor négy héten keresztül egy rovar-megfigyelési projekten dolgoztam.

Látogatásom során a növény- és állatvilág annyi, számomra addig ismeretlen képviselőjével találkoztam, hogy szinte nehezemre esett saját terepi munkámra figyelnem!

Mátrafüred az állatvilág lenyűgöző sokaságának ad otthont, ami főként a település erdős-ligetes területeinek köszönhető. Az erdő vonzza a mókusokat, a harkályok hét fajtát (köztük a legnagyobbat, a fekete harkályt), sárgarigókat, nyesteket, peléket és szarvasbogarakat, sőt őzeknek és vaddisznóknak is menedéket nyújt.

A település körül különféle élőhely-típusok vannak jelen: sziklás hegyoldalak, tölgyesek, apróbb tavak, patakok és gyeptársulások. Minél több élőhely-típus található egy területen, annál nagyobb a fajgazdagsága.

2002 óta készítek feljegyzéseket arról, hogy milyen fajokat és hol láttam a Mátrában. Ez különösen hasznos a ritka növény- és állatfajok folyamatos megfigyelésében, azaz monitoringjukban.

2005 nyarán megalakult a Mátrafüred Wildlife Group, amelynek fő célkitűzése a helyi fajok tanulmányozása, és feljegyzések készítése. Időről-időre a csoport gyakorlati tevékenységeket is szervez, például az elvadult virágos rétek megtisztítását és hulladékszedést.

Ha valaki szeretne csatlakozni a Mátrafüred Wildlife Group-hoz, vagy csak szívesen megosztaná velünk, hogy milyen fajokat látott, hol és mikor, kérjük, bátran keressen meg bennünket!

Boldog Új Évet!

Colin Penny

Erdővédelmi kutatás Mátrafüreden

Az Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI) jogelődjét 1898-ban alapították, eredetileg Selmechányán. A történelem viharai több ízben elsodorták helyéről, jelenleg Budapesten van a központja. Az '50-es évek második felében, illetve a '60-as évek elején az erdészeti kutatás koncepciójának középpontjában az erdőgazdasági tájak álltak. Ennek lényege az volt, hogy egy-egy kutatóhely az adott erdőgazdasági tájban a kutatás számos, egymástól nagyban különböző irányát is művelte (pl. nemesítés, erdőművelés, fahasználat, erdővédelem, stb.). A '60-as évek első feléig a táji kutatásokat az ERTI kísérleti erdészetek segítségével oldotta meg. A Mátrában ezt a szerepet a Verpeléti Erdészet töltötte be, amit 1961-ben áthelyeztek Mátrafüredre. Tulajdonképpen ez a kísérleti erdészet képezte az 1963-ban megalakuló Északi-középhegységi Kísérleti Állomás alapját. Első vezetője Vilesek János volt, őt Jablonkay Zoltán és Újvári Ferenc követték. Az újonnan alakult Állomás - mint ahogyan a nevében is szerepel - a középhegységi erdőgazdálkodással kapcsolatos kutatásokat kapta feladatul, és e témakörben számos, gyakorlat számára is hasznosítható eredményt ért el. Fénykorában (a '70-es években) az Állomás dolgozóinak létszáma meghaladta a 30-at.

Az erdészeti kutatás szomorú visszafejlődése Mátrafüredet sem kerülte el. Az itt dolgozók létszáma a '80-as évek elejétől kezdve folyamatosan apadt, egészen 1991-ig, amikor is az Intézet vezetése bezárása mellett döntött. Az Állomás működése 1991-1994. között szünetelt. Nagy-nagy szerencse, hogy az épületeket nem adták el, így lehetőség nyílt arra, hogy 1995. január 1-én „Mátrafüredi Kirendeltség” néven – jelentősen redukált létszámmal (2 kutató és 2 technikus) és feladatkörrel – újjáéledjen. Az újraélesztést követően elsősorban erdővédelmi jellegű kutatások folynak. Ez része annak a koncepciónak, miszerint egy állomáshelyen inkább az egy témakörben dolgozókat kell koncentrálni.

A kis létszám ellenére a Mátrafüredi Kirendeltség hazai és nemzetközi vonatkozásban is ismert kutatóhellyé vált. Több szakkönyv „születési helyeként” Mátrafüredet jegyzi, az elmúlt 8 évben pedig mintegy 30 európai és Európán kívüli ország szakemberei látogatták meg a Kirendeltséget. 1997-ben, és 2004-ben sikeres nemzetközi erdővédelmi konferenciák helyszíne volt Mátrafüred. Szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy Mátrafüred nem csak szép környezetéről, hanem az itt folyó erdészeti kutatásokról is ismert ország- és világszerte.

Az új évezred új reményeket is hozott. Az Intézet vezetése a Mátrafüredi Kirendeltséget érintő fejlesztésekről határozott. Ennek megfelelően a következő néhány év alatt az Intézet Erdővédelmi Osztálya teljes létszámával Mátrafüredre, a Kirendeltség pedig ismét Állomási besorolásba került. Ez jelenleg 4 kutatót és 2 technikust jelent. Szervezetileg idetartozik még a 3 fős Fénycsapda Csoport, de ők helyileg nem Mátrafüreden dolgoznak. Az állomáson igyekszünk a korszerű erdővédelmi szemléletet szem előtt tartó kutatásokat folytatni. Ennek lényege, hogy nem csak az erdő faállományát tartja fontosnak, hanem az erdei életközösség más elemeire is figyelmet fordít.

Sajnos, a 2006-os év költségvetési vonatkozásban nem sok jóval kecsegteti az Intézetet, de a magunk részéről minden erőfeszítést megteszünk azért, hogy a magyar erdők egészségi állapota szempontjából pótolhatatlan munkánkat hosszabb távon is folytathassuk a csodálatosan szép Mátrafüreden.

Hirka Anikó

Csóka György

Óvodai Híradó

A nyári szünet után szeptember 5-én nyitotta ki kapuját az óvoda, szeretettel várva régi és új óvodásait. Jelenleg 27 gyermek jár az óvodánkba. Szeptember 9-én fogászati szűrésen estek át a gyerekek, amelyet Dr. Szörffy Ildikó gyermekfogorvos végzett el, és szerencsére kevés rossz fogat talált. Október 4-én az Állatok Világnapján négy gyermekkel játékos vetélkedőn vettünk részt Gyöngyösön, október 6-án pedig a Mátrában túrázó óvodásokat fogadtuk, és láttuk vendégül. Október 7-én az óvoda sikeres családi napot tartott, amelyen bográcsgulyást főzött egy apuka az anyukák közreműködésével, miközben a gyerekek egész nap játszottak a szabadban. Októberben két alkalommal volt színházlátogatás, és egy alkalommal az állatsimogatóba is kirándultunk. Október 20-án az iskola első és harmadik osztályával közösen megemlékeztünk a Nemzeti Ünnepről. A kirándulásokhoz az autóbust Bakondi Richárd biztosította, ezúton is köszönjük a támogatását. A kirándulásokat, színházlátogatásokat és az egyéb programokat a jótékonysági bál bevételéből finanszírozzuk. December 5-én itt járt a Mikulás, december 7-én pedig a főiskola segítségével mi is utazhattunk a Mikulás gőzössel. Az évet a december 19-ei karácsonyi ünneppel zártuk a szülőkkel közösen. A rendezvényt a mátrafüredi részönkormányzat 50.000 Ft-al, az Egererdő Rt. pedig egy szép fenyőfával támogatta, és természetesen köszönjük a szülők támogatását is. Az immár hagyománnyá vált jótékonysági bálunkra készülünk, amelyet 2006. március 4-én tartunk. Szeretettel várunk mindenkit, és lehetőségük szerint támogassák a rendezvényünket.

*Tasi Józsefné
vezető óvónő*

A mátrai idegenforgalom jövőjéről

Akik a mátrai idegenforgalomban és vendéglátásban dolgoznak már régen tudják, de most végre országos idegenforgalmi szakemberek is kimondták: bajok vannak a Mátrában. Nincsenek kellően kihasználva a hegységben rejlő idegenforgalmi lehetőségek, ezért nem csak az elmaradt fejlesztések, de a nem kielégítő marketingmunka is okolható- pedig a Mátra hazánk legjobban pozícionált, évtizedes turisztikai hagyományokkal és jó infrastruktúrával rendelkező hegysége. A meglévő jó adottságok szinten tartása mellett apró, a megváltozott igényeket követő fejlesztések, és hatékony idegenforgalmi marketing kellene ahhoz, hogy hajdani jó piaci pozícióját a Mátra megerősítse. Csakhogy esetünkben mindhárom tényezővel bajok vannak. Az alapvető szolgáltatások jobb esetben stagnálnak, de egyesek, például az üzletek és ellátottságuk esetében határozott a visszaesés. Nem elfogadható álláspont az, hogy a multiknak nem éri meg a Mátrába települni. Nem csak a nagy üzletláncokban lehet gondolkodni. Megfelelő kedvezményekkel vonzóvá lehet tenni a már meglévő vállalkozások számára az ellátások fejlesztését. A Mátra múltban kiépített, viszonylag jó úthálózata jó vonzerő. Egyes mellékutak, utcák állapota azonban leromlott az utóbbi időben. Kátyúk, eltömődött árkok miatti átfolyások, ezek kevés pénzzel és odafigyeléssel korrigálható gondok, hogy a turisták ne távozzanak kedvezőtlen tapasztalatokkal. A nem megfelelően kezelt közutak miatt a december végi időjárás sok "áldozatot" szedett, a város viszont tőlünk nem csekély idegenforgalmi adót. Fejlesztések, idegenforgalmi beruházások. Szükség lenne rá. Követni kellene a mai kor megváltozott igényeit. Turisztikai, sport és szabadidős elfoglaltságok mellett egyre nagyobb a fitness és wellness iránti igény. Miközben közpénzek felhasználásával Gyöngyös a város területén jelentős fejlesztésekbe fogott, addig a Mátrában ezt a feladatot szinte teljesen a szállásadókra, vállalkozásokra hárította, amelynek azok változó sikerrel tudtak eleget tenni. A Mátráért érzett felelőtlenség szomorú mementója a füredi strand. Az elmaradt fejlesztések pedig a Mátrából más, jobban fejlesztett hegyvidéki területekre csábítják el a turistákat. Aki ugyanis a hegyekbe kívánczik, azt vajmi kevésbé érdekli, hogy a város milyen szolgáltatásokat kínál. A Mátra idegenforgalmi marketingje egyszerre hálás és hálátlan feladat. Hálás, hiszen minden marketinges álma, hogy olyan árút értékesíthessen, melyről már a kisiskoláskorban tudatosítják, a későbbi fogyasztóval: Magyarország legmagasabb hegysége. A már előzőekben kifejtett probléma miatt ugyanakkor nincs könnyű helyzetben, aki a Mátrát népszerűsíti vagy itt szálláshelyet értékesít. Gond az is, hogy jelentős összegeket von el a gyöngyösi borturizmus népszerűsítése. Kétségtelen tény, hogy a gyöngyösi borok jó minőségűek, ugyanakkor marketing szempontból gyengén pozícionáltak, így a piacvezetőkkel szemben nehezebb a piacrajutásuk. A Mátra, mint jelentős idegenforgalmi terület sikeresen járulhatna hozzá a mátraaljai borok értékesítéséhez. Hasonló példáért nem kell messzire mennünk ugyanis az egi borok világhírét is részben az idegenforgalommal alapozták meg. Nyilván, aki a Mátrába érkezik az szívesen megkóstolja az itteni borokat. Azt azonban a borlobbnyak is be kell látnia, hogy a Mátrából elvont pénzzel saját lehetőségeiket kurtítják, hiszen ma még az a ritkább, hogy valaki kimondottan a borokért jöjjön ide és ne a hegyvidékért.

Feketéné Balogh Márta

Az önállósodás lépései...

Az Előkészítő Bizottság kibővített, végleges formába öntött Írásos Anyagát a képviselő- testület október 20-i ülésére beterjesztette, amely a Közigazgatási Hivatalon keresztül került felterjesztésre a Belügyminisztériumba, ahonnan még nem kaptunk választ. Természetesen a fejleményekről tájékoztatást adunk.

R.G.

A viselkedéskultúra története

Az írás megjelenése előtt mítoszok, legendák útján terjedt a viselkedéskultúra. A legősibb írásos emlékünknél Manu törvényei, amely az i.e. 2-3. évezredben India jogrendjét szabályozta. Mezopotámia birodalmi és uralkodói udvarai közvetítették ezt a kultúrát Egyiptom és Európa felé. Az egyiptomi fáraók udvartartása különös gondot fordított a megszervezésre. A méltóságok, a hivatalnokok, a szolgálattevők és a szolgák meghatározott formák szerint érintkeztek egymással. A görög városállamokban a demokrácia létrejöttével a társadalmi érinkezési szabályok lényeges változásokon mentek át, a hatalom képviselői is a közember szokásait követték. Az állami és egyházi ceremóniáknak mindenhol megvolt a saját szertartása, ám ezek a szokások a kereskedelem és a diplomácia térhódítása nélkül csak regionális jellegűek maradtak volna. Róma a diplomáciai jog kialakításában játszott fontosabb szerepet, ami viszont visszaköszönt a diplomáciai protokollban. A Római Birodalom bukása után (476) Bizánc a fejlődés következő állomása, amely a kultúrák keresztútján állva sokféle szokást ötvözött, amely befolyásolta az európai illemszabályokat. A középkorban a Vatikán által meghatározott egyházi szertartások rendje egy jó ideig elegendő volt a világi élet rendjének szabályozására is, azonban ebből a merev keretből igyekezett kitörni a világi élet és így született meg a lovagi kultúra, amelynek legfőbb jellemzői: az udvariasság, a nők tisztelete, a nemeslelkűség és a lovagi becsület megvédése. A lovagi kultúra érdemeivel és tévedéseivel együtt is nagy előrelépést jelentett a polgárisodás felé. Az etikett a XV. századi Európában éli fénykorát a független hercegségekben és fejedelemségekben, a központi európai hatalmak kialakulásával pedig megerősödik. Spanyolországban bontakozik ki a rettegett Spanyol etikett, ahol akár halálbüntetés is járt az illem megsértéséért. A Francia etikett a másik végletet képviselte, amelynek remek karikatúráit látjuk Molière darabjaiban. A XVIII. század során kikristályosodtak a ma is elfogadott viselkedési normák. Az illem szabályait egyre inkább a hétköznapihoz igazították és eltűntek az alá- és fölérendeltség utolsó szabályai is.

Rostás Gabi

Programajánló

Pátzay János Zeneiskola

"Dalok szárnyán" Cantemus Kórus előadása

2006. február 3. (péntek) 18 óra

"A '30-as évek és a jazz"

Oldtimer Jazz Band összeállítás

2006. február 10. (péntek) 18 óra

Vachott Sándor Városi Könyvtár

Író-olvasó találkozó. Tovaly Ferenc erdélyi származású író, média szakember legújabb könyvéről -El Camino (Az Út)- beszélget a szerzővel Molnár Katalin.

2006. január 18. (szerda) 16.30.

Fő tér Galéria

Jankovics Marcell rajzfilmrendező, illusztrátor kiállítása. A kiállítás január 25-ig tekinthető meg.

Mátra Művelődési Központ

2006. január 18-án dr. Csernus Imre "Gyávaság - félelem megfelelni akarás" címmel tart előadást. (dr. Csernus Imre következő előadása március 1-én (szerdán) 18 órától.)

Filmklub

A ház emlékei-ösbűnfilm vetítése.

Rendezte: Zsigmond Dezső

A filmklubot vezeti: Kiss Balázs

Natura klub

Minden kedden 17 órától.

Ezoterikus klub

Minden pénteken 17.30-tól.

Vezeti: Szabad Gábor

Natura nap

2006. február. 11-én (szombaton) 9-17 óráig

Impresszum

Felelős kiadó: Kocsis György & Várkonyi Maréza. Szerkeszti: Rostás Gabi. Tördelő: Zsupán Emil.

Megjelenik 340 példányban Mátrafüreden, Mátraházán és Kékestetőn.

A Benei Krónika támogatója Németh Gyula (Dévai S. út 9.)

Elérhetőség: 30/28-48-176